

Högutbildades arbetsmarknad

2009

UF0540

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförts och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Administrativa uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	2
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	4
A.12	Uppläggning och genomförande.....	4
A.13	Internationell rapportering	5
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	5
B	Kvalitetsdeklaration	5
B.0	Inledning	5
B.1	Innehåll	5
1.1	Statistiska målstorheter	5
1.1.1	Objekt och population.....	6
1.1.2	Variabler.....	6
1.1.3	Statistiska mått	6
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	7
1.1.5	Referenstider	7
B.2	Tillförlitlighet.....	8
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	8
2.2	Osäkerhetskällor.....	8
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	13
B.3	Aktualitet	13
3.1	Frekvens	13
3.2	Framställningstid.....	13
3.3	Punktlighet	14
B.4	Jämförbarhet och sam användbarhet.....	14

4.1	Jämförbarhet över tiden.....	14
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	14
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	14
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	14
5.1	Spridningsformer.....	14
5.2	Presentation	14
5.3	Dokumentation	14
5.4	Tillgång till primärmaterial	14
5.5	Uppl ynningstjänster	15

A Administrativa uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Utbildning och forskning

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Befolkningens utbildning

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Andreas Svenning
Telefon: 019-17 60 00
Telefax: 019-17 70 83
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Andreas Svenning
Telefon: 019-17 60 00
Telefax: 019-17 70 83
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Registret avidentifieras efter insamlingen och bevaras hos SCB.

A.9 EU-reglering

Statistiken regleras inte av EU.

A.10 Syfte och historik

Undersökningen Högutbildades arbetsmarknad beskriver inträdet på arbetsmarknaden för personer som examinerats från högskolans grundutbildningar. De utbildningar som ingår i undersökningen har utmärkt sig genom att en hög andel av de examinerade arbetar utanför sitt examensområde. Resultatet från den återkommande undersökningen *Inträdet på arbetsmarknaden för högskoleexaminerade* har använts för att välja ut lämpliga utbildningsprogram.

De viktigaste målstorheterna i Högutbildades arbetsmarknad är:

- Huvudsaklig sysselsättning tre år efter avslutad utbildning
- Överensstämmelse mellan examensinriktning och arbete
- Risk för arbetslöshet
- Upplevd risk för arbetslöshet eller konkurs för dem som har arbete/eget företag
- Upplevd tillfredsställelse med arbetsuppgifter
- Skäl till att inte arbeta inom utbildningsområdet
- Utvärdering av avslutad utbildning

De viktigaste redovisningsgrupperna är examensområde, arbetets överensstämmelse med examensområdet och kön.

Historik

Högutbildades arbetsmarknad har inte genomförts tidigare. Däremot har liknande undersökningar, så kallade gymnasie- och högskoleuppföljningar, gjorts sedan slutet av 1960-talet. Inträdet på arbetsmarknaden, som till stor del liknar Högutbildades arbetsmarknad, har genomförts vartannat år sedan 1996.

A.11 Statistikanvändning

De viktigaste användarna av statistiken är universitet och högskolor, kommuner, Högskoleverket, Skolverket och andra myndigheter. Statistiken används för beskrivning av de möjligheter och problem som de utvalda utbildningarna erbjuder för inträde och etablering på arbetsmarknaden.

A.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningens rampopulation består av personer som examinerades från högskolans grund- och forskarutbildningar läsåret 2005/06. Rampopulationen för Högutbildades arbetsmarknad hämtades från Universitets- och högskoleregistret. Från ramen drogs ett urval om ca 7 000 personer. I efterhand exkluderades lärarutbildning från urval och urvalsram, då överensstämmelsen mellan lärarutbildningen och den övriga populationen var för låg. Urvalet efter exkluderingen omfattade 5 988 individer. I tabell 1 nedan redovisas population och urval efter exkludering av lärarutbildning.

Tabell 1: *Examina som ingår i urvalet samt hur dessa examina grupperas i rapporten*

Examensområde i rapporten	Examina som ingick i urvalet	Population		Urval	
		Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
ADB	Kand/mag i informatik/data/systemvetenskap	358	731	190	235
Beteendevetenskap	Kand/mag i beteendevetenskap	1 751	344	270	188
Ekonomi	Kand/mag i ekonomi	2 806	2 111	280	275
Humaniora	Kand/mag i humaniora	488	229	210	158
Högskoleingenjör	Högskoleingenjör i bygg-, data-, elektro-, kemi- och maskinteknik samt industriell ekonomi	400	1 275	392	786
Kommunikation	Kand/mag i journalistik, kommunikation och information	711	223	234	155
Konst	Kand/mag högskole- samt yrkesexamen i musik, konst, teater, film, dans, scen samt medier	376	252	311	244
Naturvetenskap	Kand/mag i biologi, datavetenskap och geovetenskap	713	451	392	351
Språkvetenskap	Kand/mag i språkvetenskap	294	115	175	107
Statsvetenskap	Kand i statsvetenskap	387	232	196	159
Teknik	Kand/mag i arbetsvetenskap, arkitektur, datateknik, elektroteknik, industriell org och teknik samt maskinteknik	210	543	210	470
Totalt		8 494	6 506	2 860	3 128

Formulering av frågor

Frågorna i enkäten till Högutbildades arbetsmarknad har formulerats av SCB. Därutöver har frågorna diskuterats vid ett konsumentmöte 2009-02-25. Vid mötet närvarade representanter från Arbetsförmedlingen, Danshögskolan, Lärarförbundet, SCB, Skolverket samt Svenskt näringsliv.

Blankett och missiv testades av det mättekniska laboratoriet vid SCB. Detta arbete påbörjades 2009-03-13 och avslutades 2009-03-24.

Datainsamling

Högutbildades arbetsmarknad skickades ut som en postenkät med möjlighet att svara via webben. Frågeblanketten skickades ut 2009-04-21. Ett påminnelsekort skickades ut 2009-04-29. Därefter skickades två påminnelsebrev med nya enkäter ut 2009-05-13 och 2009-05-27. Insamlingen avslutades 2009-06-22.

A.13 Internationell rapportering

Ingen internationell rapportering sker.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga kommande undersökningar är planerade.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Högutbildades arbetsmarknad har bara genomförts en gång. Undersökningen följer upp dem som examinerats från högskolan tre år tidigare från utbildningar med en hög andel som arbetar utanför sitt examensområde. Uppgifterna samlas in via post- och webbenkäter. De viktigaste redovisningsgrupperna är kön, examensområde, födelseland och arbetets överensstämmelse med examensområde.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

De viktigaste målstorheterna i undersökningen är (Se även A.10):

- Huvudsaklig sysselsättning 2009 bland högskoleexaminerade läsåret 2005/06.
- Andel som hade ett arbete 2009 som överensstämde med examensinriktningen.

1.1.1 Objekt och population

Objekt

Statistikens objekt var individer.

Målpopulation

Målpopulationen var studenter som examinerats från högskolans grundutbildningar 2005/06 inom utbildningar som hade en hög andel examinerade vars arbete inte överensstämde med examensområde. Med hjälp av resultaten från den återkommande undersökningen Inträdet på arbetsmarknaden, gick det att fastställa vilka examensinriktningar som hade en låg andel som senare arbetade inom examensområdet.

Rampopulation

Rampopulationen var studenter som examinerats från högskolans grundutbildningar 2005/06 inom utbildningar som hade en hög andel examinerade vars arbete inte överensstämde med examensområde. Rampopulationen hämtas från Universitets- och högskoleregistret. Se tabell i A.12.

1.1.2 Variabler

Variablerna i statistiken är dels hämtade via frågor i enkäten och dels från Universitets- och högskoleregistret läsåret 2005/06, Utbildningsregistret, Yrkesregistret samt från Registret över totalbefolkningen (RTB).

Registervariabler

Från Registret över totalbefolkningen (RTB) hämtades kön, personnummer, födelseland och föräldrars födelseland. Från Universitets- och högskoleregistret hämtades högskoleexamen, vetenskapsområde och högskolekod. Från utbildningsregistret hämtades bland annat information om föräldrars högsta utbildning. Från yrkesregistret hämtades föräldrarnas yrke.

Enkätvariabler

Bilaga 1 beskriver enkäten i sin helhet.

1.1.3 Statistiska mått

De statistiska storheterna (parametrarna) utgjordes av totalt antal personer i populationen eller inom en viss redovisningsgrupp och andelen personer med en viss egenskap i procent av populationen.

Populationen U består av N personer. I denna undersökning har populationen definierats som studenter som examinerades läsåret 2005/06 inom utbildningar med en hög andel examinerade som arbetar utanför examensområdet. De mest intressanta parametrarna är kvoter av två totaler enligt följande;

$$\frac{\sum_U y_k}{\sum_U z_k}$$

där y_k är värdet på variabel y för person k och z_k värdet på en annan variabel för samma person. y (och även z) definieras enligt följande;

$$y_k = \begin{cases} 1 & \text{om person } k \text{ har studerad egenskap} \\ 0 & \text{för övrigt} \end{cases} \quad (1.1.3.1)$$

Det finns givetvis också intresse av parametrar för olika redovisningsgrupper. Totalen för redovisningsgrupp, U_d , kan skrivas

$$Y_d = \sum_U y_{dk} \quad (1.1.3.2)$$

$$\text{där } y_{dk} = \begin{cases} y_k & \text{för } k \in U_d \\ 0 & \text{för övrigt.} \end{cases}$$

Z_d bildas på likartat sätt.

En generell parameter för redovisningsgrupp d (d kan också avse hela populationen) kan skrivas $\theta_d = C \frac{Y_d}{Z_d}$, där C är en konstant.

Den vanligaste parametern är en procentuell andel, som erhålles när $C = 100$ och $z_k = 1$ för alla k i redovisningsgruppen, och y är definierad enligt (1.1.3.1). Låt N_d vara antalet personer i redovisningsgrupp d , då kan parametern skrivas;

$$P_d = 100 \frac{\sum_U y_{dk}}{N_d} \quad (1.1.3.3)$$

1.1.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas i Sveriges Statistiska Databaser (SSD) efter högskoleexamen, kön och arbetets överensstämmelse med examensområde.

Av sekretesskäl redovisas inte resultat som bygger på tre observationer eller färre. Skattningar med för stor urvalsosäkerhet redovisas inte heller.

1.1.5 Referenstider

Huvudsaklig sysselsättning januari 2006 till och med april 2009.

1.2. Fullständighet

Användare har visat intresse för redovisning av resultaten på regional nivå (högskolenivå och kommunnivå). Resultaten bygger på ett för litet urval för att detta ska kunna tillgodoses.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Ett statistikvärdes tillförlitlighet/osäkerhet beror på den totala avvikelsen (totala felet) mellan skattningen och målstorheten. Denna totala avvikelse skulle kunna beskrivas enligt följande:

Totala felet = Urvalsfel + Täckningsfel + Bortfallsfel + Mätfel + Bearbetningsfel

Den osäkerhet som orsakas av att skattningarna endast baseras på ett urval och inte hela målpopulationen uppskattas med hjälp av 95-procentiga konfidensintervall. Dessa publiceras i Statistikdatabasen på SCB:s webbplats.

Det har inte genomförts några metodstudier för att kunna redovisa kvantitativa mått för storleken på andra osäkerhetskällor än urvalsfel.

Under respektive avsnitt kan endast bedömningar om de olika felens effekt på skattningarna ges. Det är alltså viktigt att tänka på att de redovisade konfidensintervallen endast innefattar storleken på urvalsfel.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Undersökningens rampopulation bestod av personer som examinerades från högskolan läsåret 2005/06 från utbildningar som har en hög andel examinerade som arbetar utanför sitt examensområde. Rampopulationen hämtades från Universitets- och högskoleregistret 2005/06. Ramen omfattade 15 000 personer.

Rampopulationen stratifierades efter examen och kön - sammanlagt bildades 54 strata, inklusive 4 strata för lärarutbildning som senare exkluderades. Urval omfattade 7 000 individer innan exkludering.

I varje stratum drogs ett obundet slumpmässigt urval. Storleken på urvalet var sammanlagt 5 988, varav 2 860 kvinnor och 3 128 män. Vid bestämningen av urvalsstorleken har hänsyn tagits till förväntat bortfall.

Estimation

För att kompensera för bortfallet har en *kalibreringsestimator* använts.

I korthet består tekniken i att utnyttja registervariabler (hjälpvariabler) till att "vikta upp" underrepresenterade grupper. De bildade kalibreringsvikterna är sådana att uppräkningsgen ger exakta skattningar av de hjälptotaler som bildas av hjälpvariablerna. Om t.ex. män är underrepresenterade bland de svarande och kön används i kalibreringen kommer männen att få större vikt än kvinnor och skattningarna kommer att överensstämma med antalet män och kvinnor i rampopulationen. I det här fallet bildades antalen i populationen utifrån antalet examinerade personer enligt Universitets- och högskoleregistret.

Genom att utnyttja ett antal hjälpvariabler (registervariabler) som bedömts vara högt korrelerade med de viktigaste undersökningsvariablerna samt de okända svarssannolikheterna har målet varit att begränsa och förhoppningsvis reducera bortfallsfelen. När metoden används på rätt sätt kan den ge minskad stickprovsvarians och minskade bortfallsfel hos skattningarna.

Kalibreringen har också lett till att konsistenta skattningar har erhållits, d.v.s. skattningarna överensstämde med de storheter som finns i Universitets- och högskoleregistret 2005/06.

I kalibreringen användes följande registervariabler (hjälpvariabler):

- kön, civilstånd, högskoleexamen, födelseland och sysselsättningsstatus

Urvalsosäkerhet

I en urvalsundersökning är skattningarna alltid behäftade med fel beroende på att endast en delmängd (ett urval) av populationen studeras. Detta fel kallas alltså urvalsfel. Denna slumpmässiga osäkerhet kvantifieras i form av konfidensintervall, som beräknats med hjälp av ett av SCB egenutvecklat estimationsprogram, ETOS.

Ett approximativt 95-procentigt konfidensintervall för en skattning bildas genom: $skattning \pm 1,96 * (medelfelet \text{ för skattningen})$

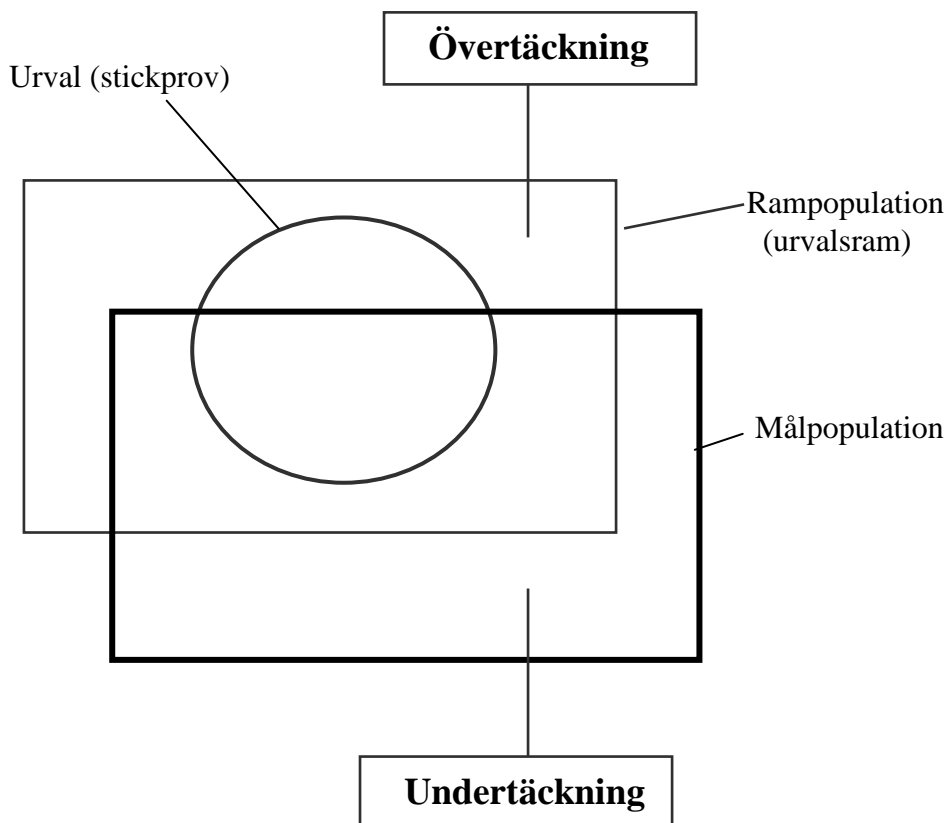
Talet 1,96 motsvarar konfidensgraden 95 procent. Med ett 95-procentigt konfidensintervall menas att det *sökta värdet* med 95 procents sannolikhet ligger inom intervallets gränser, om andra fel än urvalsfelet är försumbara och urvalet är tillräckligt stort.

2.2.2 Ramtäckning

Skillnad mellan mål- och rampopulation

I denna undersökning förekom täckningsbrister i form av övertäckning och undertäckning. Nedanstående bild visar vad som menas med täckningsbrister. Storleken på täckningsbristerna är starkt överdrivna för att göra bilden mer överskådlig.

Bild 1: Schematisk bild över täckningsbrister

Definition av undertäckning: element i målpopulationen som inte finns med i urvalsramen. Sådana element har givetvis sannolikheten noll att komma med i urvalet. Man har då inte längre ett sannolikhetsurval från målpopulationen, utan endast från den del som inte utgör undertäckning, och det är endast till denna del som objektiva statistiska slutsatser kan dras. (Undertäckning skall inte förväxlas med bortfall.)

Definition av övertäckning: enheter i urvalsramen som inte tillhör målpopulationen. Ofta finns ingen information i urvalsramen som pekar ut dessa enheter, och vi har då okänd övertäckning. Sådana enheter kan inte rensas bort från ramen före urvalsdragningen, d.v.s. man riskerar att i urvalet få med element som inte tillhör målpopulationen, vilket också försämrar möjligheterna till slutsatser.

Täckningsbrister i denna undersökning

Rampopulationen utgjordes av dem som enligt Universitets- och högskoleregistret tagit ut examen från högskolan läsåret 2005/06 inom utbildningar med en hög andel examinerade som arbetar utanför examensområdet. Rampopulationen antas inte skilja sig mycket från målpopulationen för examinerade från högskolan.

Undertäckningen i statistiken utgjordes av personer som hade avslutat en högskoleutbildning läsåret 2005/06, men som av någon anledning inte fanns med i registret som ingick i ramen.

Övertäckningen bestod av de personer som fanns med i register som ingick i ramen, men som inte hade avslutat en högskoleutbildning det år som avsågs (läsåret 2005/06). Viss övertäckning går att identifiera vid datainsamlingen genom att de utvalda personerna hör av sig till SCB.

Effekterna på skattningarna är svåra att bedöma eftersom det inte har gjorts någon studie av täckningsfel. Effekterna skiljer sig troligen åt mellan olika variabler. Vid beräkningen av vikter antas övertäckningen i rampopulationen vara lika stor som den del av målpopulationen som urvalsramen inte täcker (undertäckningen).

2.2.3 Mätning

Mätförfarandet

Undersökningen genomfördes som en post- och webbenkät till personer som examinerades från högskolan tre år före mättillfället. Enkäten är bifogad i bilaga 1. Denna undersökning har testats vid mättekniska laboratoriet vid SCB.

Indikationer på mätproblem

Vissa av frågorna var av den typen att uppgiftslämnarna skall minnas saker några år tillbaka, vilket givetvis innebär en risk för minnesfel och på så vis mätfel. Det har inte gjorts några studier över eventuella mätfel, men enkäten har utformats med syftet att minimera risken för mätfel.

Enkäten innehöll inga frågor som kan bedömas som särskilt känsliga. Det fanns dock frågor om månadslön och arbetsomfattning. Detta är frågor som erfarenhetsmässigt riskerar att ge överskattningar från respondenterna. Inga särskilda studier över detta har dock gjorts utifrån resultaten i denna undersökning.

2.2.4 Svartsbortfall

Svartsbortfall, vanligen förkortat till bortfall, uppstår när värden på en eller flera observationsvariabler (registervariabler eller enkätfrågor) i en undersökning inte kan inhämtas.

- Saknas alla värden för en individ är det fråga om **objektsbortfall**.
- Saknas enbart vissa värden, handlar det om **partiellt bortfall**.

Objektsbortfall

Följande vägda bortfallsmått användes vid beräkning av objektsbortfalllets storlek:

$$\text{Bortfallsandel} = 1 - \frac{\sum_S d_k}{\sum_S d_k + \sum_B d_k + u \sum_O d_k}, \text{ där } d_k \text{ är designvikten, dvs. en vikt}$$

som tar hänsyn till urvalsdesignen och u är andelen med okänd status som tillhör målpopulationen. Här har u satts lika med ett, vilket innebär att bortfallsmåttet

har beräknats med antagandet att samtliga ej avhörda i bortfallet tillhör målpopulationen.

Summeringarna i detta bortfallsmått har gjorts över följande delmängder:

- S: Element tillhörande målpopulationen för vilka fullständiga eller partiella svar erhållits.
- B: Element tillhörande målpopulationen som utgör objektsbortfall.
- O: Element vars målpopulationsstatus är okänd (i detta fall ej avhörda).

Tabell 2: *Oviktat objektsbortfall för centrala redovisningsgrupper*

Redovisningsgrupp	Objektsbortfallets storlek (%)
Kön	
Kvinnor	25
Män	34
Födelseland	
Sverige	28
Övriga	45
Totalt bortfall	30

SCB har använt en uppföljningsstrategi där målet har varit att reducera bortfallet till så stor grad som möjligt. Ett påminnelsekort och två påminnelser med enkäter skickades ut.

Partiellt bortfall

Partiellt bortfall kan bero på att frågan är svår att förstå, är känslig, att uppgiftslämnaren glömmer att besvara frågan, att lämpligt alternativ saknas eller att instruktionerna vid hoppfrågor misstolkas. Till partiellt bortfall räknas även dubbelmarkeringar och svar som inte kan tydas.

Metoder för bortfallskompensation

För att kompensera för objektsbortfallet har en *kalibreringsestimator* använts (se avsnittet om urval och estimation).

Om bortfallet skiljer sig från de svarande med avseende på undersökningsvariablerna så kan skattningarna som grundar sig på enbart de svarande bli skeva. Om exempelvis de svarande till högre andel arbetar än de som inte svarat finns risk för överskattning av andelen som arbetade.

För att försöka reducera eventuella bortfallsskevheter har vikter beräknats med hjälp av kalibrering. Storleken på kvarstående skevheter orsakade av bortfallet är dock svåra att mäta.

2.2.5 Bearbetning

Dataregistrering och kodning

Registrering av data skedde genom att inkomna enkäter lästes in maskinellt

(skanning). Skanningsprogrammet kontrollerade så att valida värden registrerades vid skanningen. De värden som föll ut som fel vid dessa kontroller rättades upp manuellt med stöd av skanningsprogrammet, s.k. verifiering. Programvaran som användes för skanning och verifiering var Eyes & Hands.

Granskning och rättning

Efter verifieringen gjordes ytterligare kontroller av registrerade data. Logiska kontroller gjordes så att svaren på olika frågor inte var orimliga i förhållande till varandra. I de fall där endast ett svarsalternativ var tillåtet kontrollerades så att inga dubbelmarkeringar fanns.

Rättning av dubbelmarkeringarna skedde efter en viss prioritetsordning. I vissa fall gjordes rättningen utifrån svaren på andra frågor i enkäten.

Ingen imputering av saknade värden har gjorts.

Framställning av resultat

Punktskattningar och konfidensintervall har beräknats med hjälp av ett av SCB egenutvecklat estimationsprogram, ETOS. Skattningarna har förts över till Excel där ytterligare bearbetningar har gjorts för att skapa de tabeller som sedan har publicerats i temarapporten Högutbildades arbetsmarknad. Det är svårt att bedöma effekten av de fel som kan ha uppstått vid bearbetningen. Ingen studie har gjorts för att försöka bedöma storleken på denna felkälla.

2.2.6 Modellantaganden

Statistiken berördes inte av andra modellantaganden än de som användes i estimationen för bortfallskompensation (s.k. kalibrering).

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Resultaten från undersökningen presenteras i temarapporten Högutbildades arbetsmarknad, men då utan osäkerhetsmått. Tabeller som publiceras i SSD redovisas dock med osäkerhetsmått.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen har inte förekommit tidigare och är inte planerad att genomföras igen.

3.2 Framställningstid

Undersökningen pågick från och med april till och med juni 2009. Statistiken publicerades 2009-12-15.

3.3 Punktlighet

Statistiken publicerades enligt tidsplanen.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Undersökningen Högutbildades arbetsmarknad har inte genomförts tidigare. Dock är resultaten till viss del jämförbara med den återkommande undersökningen Inträdet på arbetsmarknaden.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Samtliga personer i urvalet fick likadan enkät, vilket innebär att det rådde full jämförbarhet mellan olika grupper i populationen.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Flera av resultaten från undersökningen Högutbildades arbetsmarknad går att jämföra med den återkommande undersökningen Inträdet på arbetsmarknaden för högskoleexaminerade, då vissa av frågorna är samma i de båda undersökningarna.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken publiceras i Statistikdatabasen på www.scb.se samt som temarapport "Högutbildades arbetsmarknad". På SCB:s webbplats finns även pressmeddelande publicerade i samband med statistikpubliceringen.

5.2 Presentation

Statistiken presenteras i form av tabeller, diagram och text.

5.3 Dokumentation

Undersökningen dokumenteras i SCB:s dokumentationsverktyg – *Dokumentation av mikrodata* och *Dokumentation av statistiken*. Båda kommer att finnas tillgängliga fr.o.m. våren 2011 på SCB:s webbplats under ämnet "Utbildning och forskning".

5.4 Tillgång till primärmaterial

Primärdata för enskilda individer finns sparade. Specialbearbetningar kan utföras på uppdragsbasis. Forskare, utredare m.fl. kan få tillgång till avidentifierat material efter särskild prövning.

5.5   Upplysningstjänster

Andreas Svenning, enheten för statistik om utbildning och arbete, SCB.

Telefon: 019-17 60 00

Fax: 019-17 70 83

e-post: fornamn.efternamn@scb.se

Bilaga 1: Enkäten för Högutbildades arbetsmarknad

Arbetsituation

1 Vilken är din huvudsakliga sysselsättning?

Sätt endast ett kryss.

Vid tillfällig frånvaro mindre än 3 månader (t.ex. sjukdom, semester, tjänstledighet, vård av sjukt barn), ange din normala sysselsättning.

- Anställd
- Egen företagare → Gå till fråga 4
- Föräldraledig från arbete
- Studerar på universitet/högskola (inte forskarutbildning) → Gå till fråga 18
- Studerar på forskarutbildning → Gå till fråga 18
- Arbetslös → Gå till fråga 18
- Annat, ange vad → Gå till fråga 18

2 Vilken typ av anställning har du?

- Tillsvidareanställning (fastanställning)
- Tidsbegränsad anställning
t.ex. vikariat, provanställning, projektanställning
- Annan, ange vilken

3 Inom vilken arbetsmarknadssektor arbetar du?

- Privat
- Offentlig
- Annan, ange vilken

4 Arbetar du heltid eller deltid?

- Heltid
- Deltid

5 Är omfattningen på din arbetstid den du önskar?	☐ Ja ☐ Nej, jag vill arbeta mer ☐ Nej, jag vill arbeta mindre
6 Hur stor är din arbetsinkomst före skatt? <i>Räkna upp till heltidslön. Räkna med eventuella tillägg.</i>	☐ 0 - 17 499 kr per månad ☐ 17 500 - 19 999 kr per månad ☐ 20 000 - 22 499 kr per månad ☐ 22 500 - 24 999 kr per månad ☐ 25 000 - 27 499 kr per månad ☐ 27 500 - 29 999 kr per månad ☐ 30 000 - 34 999 kr per månad ☐ 35 000 kr eller mer per månad
7 I vilken utsträckning upplever du en risk för att bli arbetslös eller gå i konkurs?	☐ I stor utsträckning ☐ I viss utsträckning ☐ Inte alls
8 Vilken utbildningsnivå bedömer du vara tillräcklig för dina arbetsuppgifter?	☐ Grundskoleutbildning ☐ Gymnasieutbildning ☐ Universitets-/högskoleutbildning (inte forskarutbildning) ☐ Forskarutbildning
9 Är du nöjd eller missnöjd med ditt arbete i det stora hela?	☐ Mycket nöjd ☐ Ganska nöjd ☐ Ganska missnöjd ☐ Mycket missnöjd

10	Vilken betydelse har följande faktorer för dig?	Mycket stor betydelse	Ganska stor betydelse	Ganska liten betydelse	Ingen betydelse
	Lön	☐	☐	☐	☐
	Karriärmöjligheter	☐	☐	☐	☐
	Arbetets innehåll	☐	☐	☐	☐
	Yrkets status	☐	☐	☐	☐
	Kompetensutveckling	☐	☐	☐	☐
	Arbets tid	☐	☐	☐	☐
	Den fysiska arbetsmiljön	☐	☐	☐	☐
	Arbetsbelastning/stress i yrket	☐	☐	☐	☐
	Annat, ange vad	☐	☐	☐	☐
	<input type="text"/>				

Arbete och studier

11	Arbetar du på samma ort som du avslutade din utbildning läsåret 2005/06?	☐ Ja	☐ Nej, men i samma län	☐ Nej, i ett annat län		
12	Arbetar du på samma ort som du bodde i innan du påbörjade dina studier som avslutades läsåret 2005/06?	☐ Ja	☐ Nej, men i samma län	☐ Nej, i ett annat län		
13	Hur överensstämmer ditt arbete med den utbildning du avslutade läsåret 2005/06?	☐ Överensstämmer helt/ till största delen	☐ Överensstämmer delvis	☐ Överensstämmer inte alls	☐ Utbildningen hade ingen särskild inriktning	→ Gå till fråga 18 → Gå till fråga 15 → Gå till fråga 14 → Gå till fråga 18
14	Har du någon gång arbetat inom det område som din utbildning är inriktad mot?	☐ Ja	☐ Nej			

- 15 **Önskar du arbeta (arbeta mer) inom det område som din utbildning är inriktad mot?**
- Ja
- Nej
- Vet inte

- 16 **Vad är skälet till att du helt eller delvis arbetar inom ett annat område än det som din utbildning är inriktad mot?**

Flera alternativ får markeras.

1. Svårt att få ett arbete där jag vill bo
2. Svårt att få ett arbete överhuvudtaget
3. Svårt att få ett heltidsarbete
4. Har även en annan utbildning och arbetar inom det området
5. Nuvarande arbete är mer attraktivt (arbetsvillkor, lön, karriär etc.)
6. Låg lön
7. Låg status
8. Avsaknad av karriärmöjligheter
9. Dåliga arbetstider
10. Mycket stress
11. Dålig arbetsmiljö
12. Annat, ange vad

- 17 **Vilket av alternativen i fråga 16 är det huvudsakliga skälet?**

Alternativ nummer

18 Vad har du huvudsakligen haft för sysselsättning sedan du avslutade utbildningen läsåret 2005/06?

Sätt ett kryss för varje halvår.

	Jan - juni 2006	Juli - dec 2006	Jan - juni 2007	Juli - dec 2007	Jan - juni 2008	Juli - dec 2008	Jan - april 2009
Arbete med tillsvidareanställning inom utbildningsområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arbete med tidsbegränsad anställning inom utbildningsområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arbete utanför utbildningsområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Företagare inom utbildningsområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Företagare utanför utbildningsområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Studerade	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Var arbetslös	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annat (t.ex. var föräldraledig, sjuk)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Utbildningsvillkor

- 19 Är du nöjd eller missnöjd med den utbildning du avslutade läsåret 2005/06?**
- Mycket nöjd
- Ganska nöjd
- Ganska missnöjd
- Mycket missnöjd

20 Hur bedömer du utbildningen som du avslutade läsåret 2005/06 vad beträffar...

	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dålig	Mycket dålig	Inte aktuellt
... undervisning?	☐	☐	☐	☐	
... ämnesinnehåll?	☐	☐	☐	☐	
... studielitteratur?	☐	☐	☐	☐	
... studiemiljö?	☐	☐	☐	☐	
... lärosäte?	☐	☐	☐	☐	
... uppsats/examensarbete?	☐	☐	☐	☐	☐
... kontakter med arbetslivet under utbildningen?	☐	☐	☐	☐	☐

21 Har du haft någon nytta av din utbildning när det gäller...

	Stor nytta	Viss nytta	Ingen nytta
... arbete?	☐	☐	☐
... lön?	☐	☐	☐
... karriärmöjligheter?	☐	☐	☐
... arbetstider?	☐	☐	☐
... privatliv/fritid?	☐	☐	☐

22 Om du skulle välja utbildning idag, skulle du påbörja samma utbildning som du avslutade läsåret 2005/06?

- Ja, vid samma lärosäte
- Ja, vid annat lärosäte
- Nej, annan utbildning
- Nej, inte studera alls
- Vet inte